

Завод за заштиту природе Србије, Београд, Ул. др Ивана Рибара бр. 91, на основу чл. 9. Закона о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010, 91/2010 – исправка, 14/2016 и 95/2018-други закон), и чл. 136. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“, бр. 18/2016 и 95/2018 - аутентично тумачење), поступајући по захтеву бр. 663 од 24.11.2020. године, предузећа „Rio Sava Exploration“ d.o.o., ул. Ресавска бр. 23, Београд, за издавање услова заштите природе за експлоатацију и прераду минерала јадарита у лежишту „Јадар“, на територији града Лознице и општине Крупањ, дана 30.11. 2020. године под 03 бр. 020-3023/4, доноси

РЕШЕЊЕ

1. Подручје на којем се планира експлоатација јадарита у лежишту „Јадар“ не налази се унутар заштићеног подручја за које је спроведен или покренут поступак заштите нити је у границама еколошки значајног подручја еколошке мреже Републике Србије. Сходно томе, издају се следећи услови заштите природе:

- 1) Експлоатационе радове изводити унутар експлоатационих поља која су дефинисана координатама преломних тачака у следећим табелама:

Координате тачака експлоатационог поља
локација лежишта Јадар

	х	у
1	7369802,6	4932940,0
2	7370636,4	4932001,7
3	7370929,4	4932238,4
4	7372316,3	4932530,8
5	7373112,9	4932246,4
6	7373602,3	4931423,0
7	7373567,7	4930481,1
8	7372720,1	4929580,7
9	7371466,5	4929664,5
10	7370485,9	4930615,0
11	7370151,8	4930578,3
12	7369755,1	4930722,9
13	7369590,4	4931130,0
14	7369618,6	4931264,7
15	7369703,4	4931296,8
16	7369783,2	4931410,1

17	7369793,5	4931646,3
18	7369695,3	4931975,1
19	7369883,8	4932140,1
20	7369845,5	4932253,5
21	7369580,0	4932660,1
22	7369802,6	4932940,0

Координате тачака заштитног простора око
експлоатационог поља локација лежишта
Јадар

	х	у
1	7369781,4	4933716,6
2	7370693,3	4932690,4
3	7370708,7	4932702,8
4	7372351,4	4933049,2
5	7373450,7	4932656,7
6	7374107,3	4931551,9
7	7374060,4	4930275,1
8	7372922,4	4929066,1
9	7371250,2	4929177,8
10	7370306,7	4930092,3
11	7370090,3	4930068,5
12	7369375,0	4930329,4
13	7369069,8	4931083,6
14	7369185,5	4931635,3
15	7369265,9	4931665,7
16	7369124,4	4932139,8
17	7369250,5	4932250,2
18	7368964,0	4932689,0

Локација одлагалишта Штавица

	х	у
1	7373830,7	4923535,3
2	7374416,8	4923460,7
3	7374634,1	4923466,1
4	7374698,0	4923492,0
5	7374881,2	4923563,8
6	7374944,0	4923750,4
7	7374977,3	4923938,4
8	7374904,5	4924466,1
9	7374463,3	4925483,4
10	7373453,5	4925314,5
11	7373388,7	4924419,0
12	7373603,6	4923905,9
13	7373672,5	4923695,2

14	7373752,9	4923545,2
15	7373830,7	4923535,3

Локација одлагалишта Штавица

	х	у
1	7373767,6	4923039,3
2	7374391,3	4922959,9
3	7374737,5	4922968,5
4	7374883,2	4923027,5
5	7375280,6	4923183,3
6	7375429,8	4923626,4
7	7375483,4	4923928,8
8	7375390,4	4924602,3
9	7374766,4	4926041,1
10	7372983,2	4925742,8
11	7372881,4	4924336,0
12	7373134,7	4923731,3
13	7373211,0	4923497,8
14	7373434,0	4923081,9
15	7373767,3	4923039,3

- 2) Радови морају бити усклађени са наменама Просторног плана подручја посебне намене за реализацију пројекта експлоатације и прераде минерала јадарита „Јадар“;
- 3) На експлоатационом подручју избегавати брање, уништавање и сакупљање заштићених и строго заштићених биљних врста и уништавање њихових станишта, као и станишта других строго заштићених и заштићених врста (Прилог карта: Положај експлоатационих поља);
- 4) Из простора за извођење рударских радова изузети непосредну и ужу зону изворишта водоснабдевања или изворишта за друге намене;
- 5) Коп развијати у складу са овереним експлоатационим резервама до оног обима док је могуће прилагодити технологију откопавања која обезбеђује минимални утицај или потпуни изостанак негативних утицаја на животну средину окружења, постојећу саобраћајницу, најближе индивидуалне стамбене објекте, или објекте друге намене;
- 6) Приликом извођења приступних путева водити рачуна да се избегне сеча стабала. Уколико је сеча неопходна, пре радова на уклањању стабала, обавезно прибавити дознаку од ЈП „Србијашуме“, односно надлежног шумског газдинства, без обзира да ли су стабла у државном или приватном власништву;
- 7) Избегавати оштећење или уништење природних хигрофилних шума, рубних станишта, живица, међа, појединачних стабала, влажних екосистема са природном или полуприродном дрвенастом, жбунастом, ливадском или мочварном вегетацијом. Посебну пажњу посветити очувању структуре и функције еколошких коридора као што су водотоци и канали и њихов обалски појас;
- 8) Уколико је неопходно извршити сечу стабала на локацијама на којима се налазе станишта природна за заштиту (шуме лужњака и пољског јасена и шуме сладуна и цара), обавезно планирати подизање шумских засада, као компензацију уклоњене вегетације. Компензационе мере одређује надлежно

- Министарство на основу чл. 12. Закона о заштити природе и Правилника о компензационим мерама;
- 9) Приликом сече на локацијама на којима се налазе станишта природна заштиту очувати у највећој мери рубове шума и обезбедити неопходан проценат зрелих, старих и сувих стабала, а нарочито стабала с дупљама;
 - 10) Радове на припреми терена и уклањању вегетације изводити пре или након периода гнезђења птица, пре 01. марта или после 10. јула;
 - 11) Уколико су присутна гнезда на појединачним стаблима, стубовима или објектима изместити их уз предходно прибављене посебне услове Завода и то ван периода гнезђења односно када гнезда нису активна;
 - 12) Уколико се током извођења радова на предметном подручју наиђе на активно гнездо са пологом или младунцима птица, неопходно је обуставити радове на тој локацији и обавестити Завод за заштиту природе Србије;
 - 13) Установити обавезу да уколико се у току извођења радова мора вршити одлагање материјала који може послужити као добро склониште за гмизавце и друге животиње, време одлагања треба максимално скратити и поштовати услов да је забрањено убијање и хватање гмизаваца и других животиња;
 - 14) Предузети мере којима се обезбеђују спречавање, односно смањење, контрола и санација свих облика загађивања;
 - 15) Извршити опремање подземног и надземног копа одговарајућом инфраструктуром, посебно оном која се односи на електромережу, водоснабдевање и евакуацију отпадних вода;
 - 16) Снабдевање водом површинског копа предвидети повезивањем на водоводну мрежу, или допрему цистерном (за пијаћу воду могуће је допрема флаширане воде);
 - 17) У случају захватања површинских вода за било које потребе из река Јадар или било ког другог водотока, максимална количина захваћене воде не сме да пређе 1/3 тренутног протицаја у тренутку захватања;
 - 18) Отпадне воде било које врсте из рудничког комплекса, пре испуштања у тло или површински ток обавезно морају бити третиране, пречишћене и доведене на квалитет вода тока у који се испуштају;
 - 19) Различите врсте отпадних вода – зауљене и замућене воде, санитарне отпадне воде и атмосферске отпадне воде, морају бити третиране, складиштене и транспортоване према прописима, у одговарајућим објектима (или посудама) и уређајима;
 - 20) При пројектовању подземних просторија водити рачуна о стабилности терена како не би дошло до појаве инжењерскогеолошких појава (одрона, клизишта, улегнућа и др.);
 - 21) Предвидети употребу технологија за које се могу планирати и реализовати мере превенције, спречавања и отклањања потенцијално негативних утицаја и ефеката у простору, мере заштите и мониторинга животне средине у свим фазама реализације, редовног рада и у случају акцидента;
 - 22) Обезбедити услове очувања ресурса, односно рационално коришћење земљишта при извођењу земљаних радова. У том смислу, хумусни слој се мора уклонити и депоновати посебно, како би се могао и искористити за санацију и затрављивање;
 - 23) Инфраструктурно опремање урадити по еколошким стандардима којима се спречавају негативни утицаји на природу и према намени објеката, а мрежу водити подземно. Сви објекти подземне инфраструктуре морају бити изоловани и непропусни;
 - 24) Приликом извођења радова и током целокупног пројекта експлоатације, неопходан је мониторинг хидрогеолошких појава и објеката, и у случају нагле

- промене издашности, нивоа подземних вода или промене квалитета и уобичајеног режима водоснабдевања постојећих корисника, радови се морају обуставити док се узрок не отклони;
- 25) Приликом радова на предметној локацији неопходно је заштитити и очувати водотокове од деградације и загађивања. Забрањено је слободно депоновање било каквог отпада у речна корита и дуж обале река;
 - 26) Потребно је обезбедити ефикасан мониторинг квалитета ваздуха, воде и земљишта у складу са законском регулативом, односно успоставити јединствен функционални систем праћења и контроле нивоа загађености;
 - 27) Забрањено је депоновање било које врсте отпада током и по завршетку радова у приобаљу река, барама, замочвареном земљишту и постојећим трајним локвама, као и на пољопривредном земљишту;
 - 28) Приликом експлоатације неопходно је обезбедити сигурност при раду, тако да нагиб, висину сваке етаже, као и укупан број етажа и завршну косину треба пројектовати да се обезбеди стабилност терена у целини;
 - 29) Током рада континуирано пратити стабилности подземног и надземног копа и окружења и евидентирати све промене (појаве нестабилности тла - клизишта, улегнућа, одрона, спирања, јаружања и др.). У случају њихове појаве применити одговарајуће мере санације;
 - 30) Неопходно је сукцесивно обезбеђивати горње ивице копа, како би се спречило страдање људи и животиња;
 - 31) Предвидети заштитни зелени појас око површинског копа (задржавањем постојећег зеленила), а по могућству и дуж приступне саобраћајнице;
 - 32) За заштитни зелени појас предвидети одабир врста дендрофлоре за евентуалну садњу, при чему треба избегавати врсте које су детерминисане као алергене (тополе и сл.), као и инвазивне *Acer negundo* (јасенолисни јавор или негундовац), *Amorpha fruticosa* (багремац), *Robinia pseudoacacia* (багрем), *Ailanthus altissima* (кисело дрво), *Fraxinus americana* (амерички јасен), *Fraxinus pennsylvanica* (пенсилвански јасен), *Celtis occidentalis* (амерички копривић), *Ulmus pumila* (ситнолисни или сибирски брест), *Prunus padus* (сремза), *Prunus serotina* (касна сремза);
 - 33) Одредити површину за депоновање јаловине. Забрањено је јаловину депоновати у и уз водотокове, или на друга влажна и забарена подручја;
 - 34) При извођењу радова није дозвољено засипање, зацевљење и свако преграђивање или измештање водотока;
 - 35) При депоновању јаловине не смеју се изазвати инжењерскогеолошки процеси односно појаве нестабилности на јаловишту и терену;
 - 36) Бушеће гарнитуре за бушеће минских рупа морају имати систем за отпрашивање;
 - 37) Минирање изводити тако да се избегну негативни утицаји на објекте, или сведу на најмању могућу меру;
 - 38) Дробилично постројење мора имати отпрашиваче како би се умањило односно избегло аерозагађење;
 - 39) Депоноване различите фракције материјала морају бити заштићене од разношења ветром и водом;
 - 40) При складиштењу и транспорту сировине применити мере којима ће се онемогућити расипање, како унутар површинског копа тако и ван њега (дуж саобраћајница);
 - 41) Дефинисати погонско гориво, уља и мазива које се користе за ангажовану механизацију, начин њихове допреме и депоновања (предвидети одговарајуће цистерне, површину - плато на којој ће се вршити претакање или друго);

- 42) При манипулацији са горивима, мазивима и уљима применити адекватне мере заштите земљишта постављањем одговарајућих посуда, фолија и сл., којима би се сакупила евентуално просута материја. Материје из посуде, или са фолије и сл., третирати на одговарајући начин (припремити за поновно коришћење или одложити на законом прописан начин и локацију). Исто важи за амбалажу уља и мазива;
 - 43) Предвидети организовано сакупљање и одлагање истрошених и замењених делова опреме;
 - 44) Сервисирање механизације обезбедити у стручним механичарским радионицама или уколико то није могуће обезбедити површину унутар експлоатационог поља и инфраструктурно је опремити како би се спречило загађење земљишта и подземних и површинских водотокова;
 - 45) Предузети такве мере заштите којима ће се обезбедити да бука од опреме ангазоване у току радног процеса не прелази прописане нивое;
 - 46) Редовно одржавати унутрашње приступне путеве на копу/етажама применом адекватних мера којима ће се елиминисати аерозагађења при кретању механизације;
 - 47) Након завршетка експлоатације извршити одговарајућу санацију и рекултивацију терена (подземног и надземног копа, одлагалишта јаловине, приступних саобраћајница и др.), а према посебном Пројекту санације и рекултивације чија је израда дефинисана законском регулативом;
 - 48) Установити обавезу да уколико се у току радова наиђе на геолошка и палеонтолошка документа (фосили, минерали, кристали и др.) која би могла представљати заштићену природну вредност, налазач је дужан да пријави Министарству заштите животне средине у року од осам дана од дана проналаска, и предузме мере заштите од уништења, оштећивања или крађе. Предвидети обавезу да се мониторинг земљишта, воде, ваздуха и буке обавља на годишњем нивоу и да се извештаји досатвљају надлежним институцијама;
 - 49) Предвидети обавезу да се мониторинг стања животне средине анализом земљишта, воде, ваздуха и буке обавља на годишњем нивоу и да се извештаји досатвљају надлежним институцијама;
2. Даном доношења овог Решења престаје да важи Решење 03 бр. 019-1075/8 од 19.11.2020. године.
 3. Ово решење не ослобађа подносиоца захтева да прибави и друге услове, дозволе и сагласности предвиђене позитивним прописима.
 4. За све друге радове/активности на предметном подручју или промене пројектне документације, носилац активности је дужан да поднесе Заводу за заштиту природе Србије нов захтев за издавање услова заштите природе.
 5. Подносилац захтева је у обавези да прибави локацијске услове за изградњу рударских и других објеката који нису рударски, али се налазе у оквиру експлоатационог поља и да се приликом прибављања локацијских услова обрати новим захтевом Заводу за издавање услова заштите природе за изградњу.
 6. Имајући у виду да се експлоатација минерала јадарита у лежишту „Јадар“ налази на Листи II (Пројекти за које се може захтевати процена утицаја на животну средину) Уредбе о утврђивању листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, бр. 114/2008), са становишта заштите природе потребно је покренути поступак код надлежног Министарства.
 7. Уколико подносилац захтева у року од две године од дана достављања овог Решења не отпочне радове и активности за које је ово решење издато, дужан је да поднесе захтев за издавање новог решења.

8. Такса за издавање овог Решења у износу од 25.000,00 динара је одређена у складу са чланом 2. став 3. тачка 3. Правилника о висини и начину обрачуна и наплате таксе за издавање акта о условима заштите природе („Службени гласник РС“, бр. 73/2011, 106/2013).

Образложење

Завод за заштиту природе Србије је примио дана 24.11.2020. године захтев заведен под 03 бр. 020-3023/1 предузећа Rio Sava Exploration d.o.o., ул. Ресавска бр. 23, Београд, за издавање услова заштите природе за експлоатацију и прераду минерала јадарита у лежишту „Јадар“ на територији града Лознице и општине Крупањ.

Наведени радови у овом Решењу планирани су на експлоатационом пољу које је дефинисано тачком 1. подтачка 1) овог Решења.

На основу достављеног захтева и документације утврђено је да се комплекс за експлоатацију и прераду минерала јадарита у лежишту „Јадар“ састоји из:

1. Подземног дела рудника (експлоатација руде минерала јадарита),
2. Надземног дела рудника (обогаћивање руде и производња концентрата јадарита),
3. Постројења за прераду руде.

Увидом у Централни регистар заштићених природних добара и документацију Завода, а у складу са прописима који регулишу област заштите природе, утврђени су услови из диспозитива овог решења. При томе се имало у виду да се подручје на којем се планира експлоатација јадарита у лежишту „Јадар“ не налази унутар заштићеног подручја за које је спроведен или покренут поступак заштите нити је у границама еколошки значајног подручја еколошке мреже Републике Србије.

На подручју су евидентирана станишта заштићених врста, у складу са Правилником о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Службени гласник РС“, бр. 5/2010, 47/2011, 32/2016 и 98/2016). Врсте птица које су забележене на предметном простору су: грлица *Streptopelia turtur* (Linnaeus, 1758), црна жуна *Dryocopus martius* (Linnaeus, 1758), шумска шева *Lullula arborea* (Linnaeus, 1758), дрозд имелах *Turdus viscivorus* Linnaeus, 1758, сива жуна *Picus canus* Gmelin, 1788, сеоски детлић *Dendrocopos syriacus* (Ehrenberg, 1833).

У оквиру експлоатационих поља идентификована су станишта приоритетна за заштиту према Правилнику о критеријумима за издвајање типова станишта, о типовима станишта, осетљивим, угроженим, ретким и за заштиту приоритетним типовима станишта и о мерама заштите за њихово очување („Службени гласник РС“, бр. 35/2010), и то шуме лужњака (*Quercus robur*) и пољског јасена (*Fraxinus angustifolia*) и шуме сладуна (*Quercus frainetto*) и цера (*Quercus cerris*). Шуме лужњака и јасена су фрагилна станишта услед функционалне непостојаности и осетљивости на деградацију, док су шуме сладуна и цера репрезентативна станишта на подручју Србије и фрагилна станишта услед слабе и споре обновљивости.

Законски основ за доношење решења: Закон о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010, 91/2010, 14/2016 и 95/2018-други закон), Закон о заштити животне средине („Службени гласник РС“, бр. 135/2004, 36/2009, 72/2009, 43/2011-

Одлука УС, 14/2016, 76/2018 и 95/2018-други закон), Уредба о утврђивању Просторног плана подручја посебне намене за реализацију пројекта експлоатације и прераде минерала јадарита „Јадар” („Службени гласник РС”, бр. 26/2020), Правилник о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Службени гласник РС”, бр. 5/2010, 47/2011, 32/2016 и 98/2016); Правилнику о критеријумима за издвајање типова станишта, о типовима станишта, осетљивим, угроженим, ретким и за заштиту приоритетним типовима станишта и о мерама заштите за њихово очување („Службени гласник РС”, бр. 35/2010), Закон о процени утицаја на животну средину (Службени гласник РС бр. 135/2004 и 36/2009), Уредба о утврђивању листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Сл. гласник РС”, бр. 114/2008).

На основу свега наведеног, одлучено је као у диспозитиву овог решења.

Такса на захтев и такса за решење, по Тар. бр. 1. и Тар. бр. 9. су наплаћене у складу са Законом о републичким административним таксама („Службени гласник РС”, бр. 43/2003, 51/2003, 61/2005, 5/2009, 54/2009, 50/2011, 93/2012, 65/2013-други закон, 83/2015, 112/2015, 113/2017 и 3/2018 – исправка и Усклађени динарски износи из Тарифе републичких административних такси - 98/2020).

Упутство о правном средству: Против овог решења може се изјавити жалба Министарству заштите животне средине у року од 15 дана од дана пријема решења. Жалба се предаје писмено или изјављује усмено на записник Заводу за заштиту природе Србије, уз доказ о уплати Републичке административне таксе у износу од 480,00 динара на текући рачун бр. 840-742221843-57, позив на број 59013 по моделу 97.

ДИРЕКТОР
Александар Драгишић

Прилог карта: Положај експлоатационих поља

Достављено:

- Подносиоцу захтева
- Архива х 2

ПОЛОЖАЈ ЕКСПЛОАТАЦИОНИХ ПОЉА И ЗАШТИТНИХ ПРОСТОРА

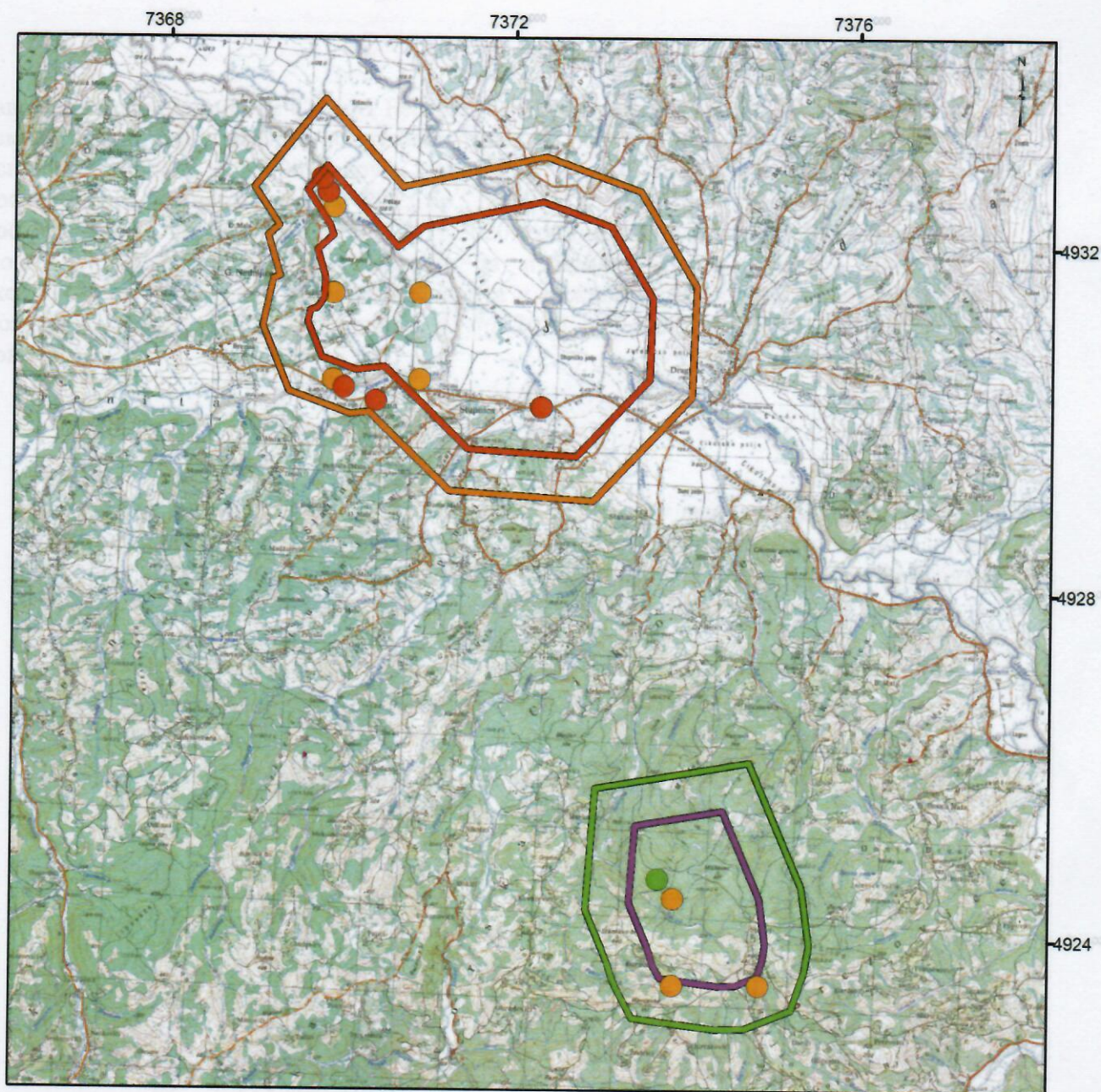
ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ ПРИРОДЕ СРБИЈЕ

Нови Београд, Др Ивана Рибара бр. 91

Тел: +381 11/2093-802; 2093-803

Факс: +381 11/2093-967

1 : 70000

Легенда:

- Експлоатационо поље Јадар
- Заштитни простор Јадар
- Експлоатационо поље Штавице
- Заштитни простор Штавице
- Станишта заштићених птица
- Станишта заштићених врста
- Локалитети станишта

